

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ  
Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра менеджменту

**СИЛАБУС**

навчальної дисципліни

**«Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері»**

на 2025-2026 навчальний рік

|                                |                                             |
|--------------------------------|---------------------------------------------|
| Курс та семестр вивчення       | 1 курс, 2 семестр                           |
| Освітня програма/спеціалізація |                                             |
| Спеціальність                  | Дисципліна загальноуніверситетського вибору |
| Галузь знань                   |                                             |
| Ступінь вищої освіти           | Доктор філософії                            |

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну, науковий ступінь і вчене звання, посада

**Гусаковська Тетяна Олександрівна,**  
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту

|                              |                                                                                                                                     |
|------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Контактний телефон           | +38-050-783-70-20                                                                                                                   |
| Електронна адреса            | tatgus@ukr.net                                                                                                                      |
| Розклад навчальних занять    | <a href="https://puet.edu.ua/aspirantura-doktorantura/">https://puet.edu.ua/aspirantura-doktorantura/</a>                           |
| Консультації                 | очна: <a href="http://www.mened.puet.edu.ua/">http://www.mened.puet.edu.ua/</a><br>он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 09.00-17.00 |
| Сторінка дистанційного курсу | <a href="https://www2.el.puet.edu.ua/asp/course/view.php?id=47">https://www2.el.puet.edu.ua/asp/course/view.php?id=47</a>           |

**Опис навчальної дисципліни**

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Мета вивчення навчальної дисципліни</b>        | Формування комплексу знань, вмінь і навичок, необхідних для забезпечення ефективного управління процесами, пов'язаними з формуванням, охороною та захистом, а також комерціалізацією об'єктів інтелектуальної власності при здійсненні науково-дослідної діяльності. |
| <b>Тривалість</b>                                 | 5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)                                                                                                                                                                     |
| <b>Форми та методи навчання</b>                   | Лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, робота з аналізу ситуацій.                                                                                                                                                                                         |
| <b>Система поточного та підсумкового контролю</b> | Поточний контроль виконання навчальних завдань; виконання завдань самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота.<br>Підсумковий контроль: залік (ПМК)                                                                                                      |
| <b>Мова викладання</b>                            | Українська                                                                                                                                                                                                                                                           |

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання**

| <b>Програмні результати навчання</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Організовувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері економіки та менеджменту на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження. | Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень.<br>Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту.<br>Набуття універсальних навичок дослідника у сфері економіки та менеджменту, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проєктами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності. |

**Тематичний план навчальної дисципліни**

| <b>Назва теми</b>                                                                                                   | <b>Види робіт</b>                                                                                   | <b>Завдання самостійної роботи у розрізі тем</b>                                                      |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Модуль 1. Загальні засади формування та захисту інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності</b>        |                                                                                                     |                                                                                                       |
| Відносини інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності                                                     | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування | Виконати завдання для самостійної роботи.<br>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |
| Наукова та науково-технічна інформація: види, способи отримання та особливості використання в наукових дослідженнях | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування | Виконати завдання для самостійної роботи.<br>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |
| Об'єкти авторського права в науково-дослідній діяльності                                                            | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування | Виконати завдання для самостійної роботи.<br>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |
| Промислова власність в науково-дослідній сфері                                                                      | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування | Виконати завдання для самостійної роботи.<br>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |
| Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері. Академічна доброчесність.                          | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування | Виконати завдання для самостійної роботи.<br>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |
| <b>Модуль 2. Комерціалізація інтелектуальної власності</b>                                                          |                                                                                                     |                                                                                                       |
| Комерціалізація результатів наукових досліджень                                                                     | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування | Виконати завдання для самостійної роботи.<br>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |
| Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності                                                                  | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування | Виконати завдання для самостійної роботи.<br>Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |

|                                                              |                                                                                                      |                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Оцінка інтелектуальної власності                             | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування  | Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |
| Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності | Обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування. | Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою |

### Інформаційні джерела

1. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>
4. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
5. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
6. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
7. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник / За заг ред канд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
8. Бутнік-Сіверський О., Дорожко Г. Методологія трансферу технологій у сфері інтелектуальної власності: економіко-правова природа походження та визначення окремих термінів. *Теорія і практика інтелектуальної власності*, 2021. № 2.75-89.
9. Вірченко В.В. Інтелектуальна власність: теоретичні витоки та економічні імперативи розвитку. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 488 с. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://lira-k.com.ua/preview/12568.pdf>
10. Вострякова В. Ю., Махова Г. В. Інтелектуальна власність в підприємстві в умовах діджиталізації економіки. *Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах : матеріали Міжнар наук.-практ. інтернет-конф., 16 квіт. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів [та ін.].* Дніпро, 2021. С. 201–204.
11. Гусаковська Т.О., Рибалко-Рак Л.А. Управління процесами оцінювання інтелектуальної власності та інтелектуального потенціалу промислових підприємств. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (Економічні Науки)*. 2021. №1. С. 69-72. <http://es.khpi.edu.ua/article/view/243284/241105>
12. Гусаковська Т.О., Святний Л.О., Середа О.О. Сутність та структура інтелектуального капіталу організації. *Бізнес Інформ*. 2023. №9. С. 269-275. [https://www.business-inform.net/export\\_pdf/business-inform-2023-9\\_0-pages-269\\_275.pdf](https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-9_0-pages-269_275.pdf)
13. Гусаковська Т.О., Святний Л.О. Інтелектуальний капітал як важлива складова економічного потенціалу підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2023. №79. С. 102-106.
14. Гусаковська Т. О., Святний Л. О. Аудит інтелектуальної власності як складова процесу управління портфелем об'єктів інтелектуальної власності організації. *Бізнес Інформ*. 2024. №1. С. 369–374. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-1-369-374>
15. Гусаковська Т.О., Нагній С.Ю., Хомутина Д.О. Оцінка інтелектуального капіталу підприємства: сучасні підходи та методи. Сучасні проблеми менеджменту: матеріали XX Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 2024, Національний авіаційний університет / Редакційна колегія: Кириленко О. [та інші]. – К.: НАУ, 2024. – 455 с. (С. 286-288). <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14280>
16. Економіка інтелектуальної власності / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. Харків : Право, 2015. 120 с.
17. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021. 262 с..
18. Клименко І. С., Тарануха О. М., Журавель О. В. Інтелектуальний капітал і ринок інтелектуальної власності в умовах інформаційної економіки: проблеми ідентифікації та оцінки. *Економіка та держава*. 2021. № 5. С. 38–43. DOI: [10.32702/2306-6806.2021.5.38](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2021.5.38)
19. Козловський, С. В., & Синегуб, П. С. Парадигма управління інтелектуальним капіталом в умовах діджиталізації сучасної економіки. *Економіка та держава*. 2022. №2, 85-93.
20. Маслак, М. (2022). Інтелектуальна власність як об'єкт управління. *Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки)*, (4), 82–87. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.4.82>
21. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [текст] Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. / Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л. Литвинчук. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 504 с.
22. Sveiby K. E. Methods for Measuring Intangible Assets. URL: [www.sveiby.com](http://www.sveiby.com)

## Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

### Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

**Політика оцінювання здобувачів вищої освіти:** завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/poloz-por-pidgotov-phd.pdf>

Положення про порядок вибору здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії вибіркового навчального дисциплін навчального плану <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/04/poloz-por-vyb-vyb-nd-phd.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_por\\_kryt\\_ocinyuvannya.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf)

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

**Політика щодо відвідування:** відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

**Політика щодо академічної доброчесності:** студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks\\_chesti\\_studenta.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf)

Положення про академічну доброчесність [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh\\_akadem\\_dobrochesnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf)

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

**Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh\\_por\\_perezarah\\_rez\\_zvo.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf)

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh\\_pro\\_akademichnu\\_mobilnist.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf)

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

**Політика вирішення конфліктних ситуацій:** Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaciy-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену [https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh\\_pro-apel\\_pidscontr.pdf](https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf)

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

**Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен ПУЕТ <https://puet.edu.ua/other-divisions/student-skyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

**Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyialnosti/>

### Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

| Види робіт | Максимальна кількість балів |
|------------|-----------------------------|
|------------|-----------------------------|

|                                                                                                                                                                                                        |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Модуль 1 (теми 1-5): обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (20 балів) | 50  |
| Модуль 2 (теми 6-9): обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (20 балів) | 50  |
| Разом                                                                                                                                                                                                  | 100 |

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни**

| <b>Сума балів за всі види навчальної діяльності</b> | <b>Оцінка за шкалою ЄКТС</b> | <b>Оцінка за національною шкалою</b>                                  |
|-----------------------------------------------------|------------------------------|-----------------------------------------------------------------------|
| 90-100                                              | A                            | Відмінно                                                              |
| 82-89                                               | B                            | Дуже добре                                                            |
| 74-81                                               | C                            | Добре                                                                 |
| 64-73                                               | D                            | Задовільно                                                            |
| 60-63                                               | E                            | Задовільно достатньо                                                  |
| 35-59                                               | FX                           | Незадовільно з можливістю повторного складання                        |
| 0-34                                                | F                            | Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни |